

Schagerweg 97
1731 CB Schagerbrug
Postbus 5
1750 AA Schagerbrug
T 0224-574100
F 0224-574125
M postbus5@zijpe.nl
W www.zijpe.nl

GEMEENTE
ZIJPE

8.4.

Comm. 02

Henn

AFSCHRIJF

BTW nr: 00.1808.072.B.03

Openingstijden:
maandag t/m vrijdag
van 9.00 tot 12.00 uur

Aan

VNHG
t.a.v. de heer F.R. van Lang
Gemeente Wormerland
postbus 20
1530 AA WORMER

datum	: 25 februari 2010	verzonden	26 FEB 2010
ons kenmerk	: GZ 001088	uw brief van	
		uw kenmerk	
behandeld door	: E.F. Broersma	doorkiesnummer	: 0224 - 574 222
onderwerp	: Reactie op Ruimtelijk Perspectief Wind op Land		

Geachte heer Van Lang

Met belangstelling hebben wij kennis genomen van het concept-"Ruimtelijk Perspectief Wind op Land". Wij maken graag gebruik van de mogelijkheid om voor 1 maart 2010 te reageren op dit Ruimtelijk Perspectief. Hieronder treft u onze reactie aan. Wij verzoeken u onze reactie namens de VNHG te sturen naar de VNG.

Reactie

Algemeen

Het is in onze ogen goed dat er een visie komt op de ontwikkeling van windenergie op land. Om de doelen van het klimaatbeleid te halen, zullen we heel hard aan de realisering van ook deze energieopwekking moeten werken. Naast het (te) trage tempo daarvan en de verrommeling van het landschap, lopen we natuurlijk ook aan tegen bezwaren van bewoners of bedrijven vanuit hun bestaande belangen en posities. Realisering van deze groene energieopwekking is voor de toekomst van de samenleving als geheel van groot belang, maar gaat soms ook ten koste van particuliere bestaande belangen. Daarmee moet zorgvuldig worden omgesprongen, anders ontstaat onnodig verlies aan maatschappelijk draagvlak. Dit Ruimtelijk Perspectief is nodig om daar een goede balans in te brengen.

Een van de kernpunten van het Ruimtelijk Perspectief is de noodzaak de realisering van windenergie te versterken. Wij zijn van mening dat hier een relatie gelegd moet worden met het economisch beleid. Wij missen dat in het Ruimtelijk Perspectief. Belangrijke factor is de versnelling van de realisatie is het investeringsbeleid in energieproductiecapaciteit. Zolang er landelijk (en Europees?) vooral ook van energieopwekking via niet-duurzame methoden wordt uitgegaan, is er voor de groene windenergie minder noodzaak en zal de realisatie daarvan trager verlopen. Deze economische analyse zou niet misstaan in het Ruimtelijk Perspectief, waar die zich immers sterk (en overtuigend) uitspreekt voor de realisering van windenergie.

Daarnaast zijn wij van mening dat dit Ruimtelijk Perspectief moet worden betrokken bij de ontwikkeling IJsselmeer/Markermeer in aanpak Deltacommissie. Op dit moment, in de voetsporen van de commissie Veerman over het waterbeleid (waterveiligheid en tegengaan van verdroging), wordt het beleid van de Deltacommissie uitgewerkt. Met name de uitwerking voor IJsselmeer en Markermeer (peilhoogte IJsselmeer) heeft raakvlakken met energiegebruik en kan ook belangrijk zijn voor een duurzame energieproductie. Het is goed daarmee een verband te leggen.

Datum : 23 februari 2010
Pagina : 2 van 7
Kenmerk : GZ\

GEMEENTE
ZIJPE

Inhoudelijk

Hieronder volgt een reactie op het concept-"Ruimtelijk Perspectief Wind op Land", versie 11 januari 2010. Wij volgen de opzet van het Ruimtelijk Perspectief.

1. Introductie

1.2 Opdracht

In de vierde alinea staat, dat de inbreng van (o.a.) burgers is gebruikt als input voor het ontwerpend onderzoek. Wij zijn erg benieuwd of hierbij ook Zijper burgers zijn betrokken en tot welke input dat heeft geleid.

1.3 Definities

Wij begrijpen de pragmatische achtergrond om te werken met een voorbeeldmolen. Wij vragen ons echter af, of het logisch is om uitsluitend te werken met een voorbeeldmolen met een ashoogte van 120 meter en een vermogen van 4,5 MW. Voor de nieuwe windparken werkt dit wellicht. Voor de gebieden waar windcombinaties worden voorgestaan, vragen wij ons dit ten eerste af, omdat daar veelal sprake is van veel meer belemmerende factoren. In dat licht is het wellicht een optie om per gebied te werken met een eigen voorbeeldmolen.

2. Kader

2.1 Aanleiding

Het zou mooi zijn om dit stukje tekst af te sluiten met een conclusie waarin concreet staat voor hoeveel MW dit Ruimtelijk Perspectief dus in totaal ruimte zoekt en op welke termijn.

3. Vrijwaringsgebieden

3.1 Opgave

Terecht wordt in de tweede alinea gesteld, dat we sommige landschappen niet kwijt willen, omdat ze uniek of gaaf zijn en of ons herinneren aan een ontstaansgeschiedenis of cultuurhistorie. Terecht wordt gesteld dat die gebieden vaak ook economisch van belang zijn, omdat ze veel recreanten en toeristen aantrekken. In de gemeente Zijpe kennen wij enkele van deze gebieden. Korthedshalve verwijzen wij naar hetgeen wij hierover hebben geschreven bij punt 4.2 hieronder.

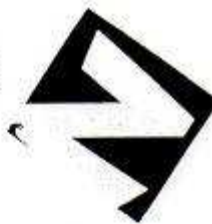
3.2 Categorieën

Eenzijds klinkt het logisch om alle nationale landschappen en alle Natura2000 gebieden aan te merken als vrijwaringsgebied. Echter, in dat geval moet ons inziens ook rekening worden gehouden met de externe werking. Door de grens van de vrijwaringszones nu te leggen op de begrenzing van de nationale landschappen c.q. de Natura2000 gebieden, wordt de indruk gewekt, dat direct buiten deze gebieden wellicht ruimte is voor windturbines. Dat is ons inziens niet realistisch. Het verdient aanbeveling om vanuit het Rijk duidelijk aan te geven tot waar de externe werking in deze strekt, zodat daarover in een later stadium geen discussie meer ontstaat. Verder vragen wij ons af waarom de EHS-gebieden niet dezelfde vrijwaring genieten als de nationale landschappen en de Natura2000-gebieden.

Anderzijds stelt het Ruimtelijk Perspectief, dat de gebieden waar windparken worden gerealiseerd, zich uitstekend lenen voor extensief gebruik zoals (onder andere) natuur. (Zie pagina 24 van het Ruimtelijk Perspectief.) Wellicht kan ook andersom worden geredeneerd: wellicht lenen nationale landschappen en

Datum : 23 februari 2010
Pagina : 3 van 7
Kenmerk : GZ\

GEMEENTE
ZIJPE

Natura2000-gebieden zich bij uitstek voor windparken. Juist ook vanwege de systeemrobustheid en het feit dat de turbines na afloop van hun levensduur eenvoudig uit het landschap kunnen worden verwijderd. Wellicht betekent een windpark niet automatisch dat de instandhoudingsdoelen van dat gebied in het gedrang zijn. Wellicht kan een eventuele aantasting van de instandhoudingsdoelen goed worden gecompenseerd door dat natuurgebied bijvoorbeeld enigszins uit te breiden. In elk geval biedt de Natuurbeschermingswet ruimte voor initiatieven ingeval sprake is van een dwingende reden van groot openbaar belang. Blijkens het Ruimtelijk Perspectief is niet op voorhand uitgesloten dat daar sprake van is.

Onderzocht is waar zwaarwegende technische voorwaarden zich op nationaal niveau verzetten tegen de plaatsing van windturbines. De conclusie is, dat op nationaal niveau de plaatsing van windturbines op en nabij alle burger- en militaire luchthavens, in aanvliegroutes en in laagvliegroutes onmogelijk is. Op kaart 2 ontbreekt vervolgens de luchthaven bij Den Helder (Vliegveld de Kooy of Den Helder Airport). Tevens vragen wij ons af hoe wordt omgegaan met vliegvelden voor zweefvliegen.

Verder wordt gesteld, dat de voorwaarden met betrekking tot (onder andere) de afstand tot woningen kan plaatsvinden in nadere uitwerking op regionaal niveau. Dit mag dan zo zijn, maar wij geven op voorhand alvast mee, dat wij van mening zijn dat in beginsel iedere woning recht heeft op voldoende afstand vanwege veiligheid en geluidhinder. Ons inziens dient met individuele woningen op dezelfde manier omgegaan te worden als met aaneengesloten bebouwing. Er zijn binnen de gemeente Zijpe vrijwel nergens gebieden waar de afstand tot woningen groter is dan 360 meter (de afstand die in paragraaf 1.3 wordt gehanteerd ten opzichte van aaneengesloten bebouwing).

4. Windparken

4.1 Opgave

Aangegeven wordt, dat het doelmatig en efficiënt is om windturbines te bundelen of te concentreren in windparken en dat het past in de traditie van Nederland. De ruimte in een windpark kan ingericht worden op ongehinderde duurzame energiewinning. Mits zorgvuldig en met enige allure ontworpen, kunnen windparken bovendien een nieuwe kwaliteit toevoegen aan de ruimtelijke kwaliteit van gebieden op een wijze waarop we als land en regio trots kunnen zijn. Aldus het Ruimtelijk Perspectief.

Ons inziens is daarbij het probleem, dat het hier gaat om een dichtbevolkt land. Een open ruimte voor een grid van ruim 6 vierkante kilometer ten behoeve van 25 turbines is moeilijk te vinden. Tenzij er ruimte wordt gecreëerd. De gebieden die zich het meeste lenen voor ruimtecreatie zijn ons inziens de krimpgebieden op het platteland. Wellicht is het een optie om in het kader van gebiedsontwikkeling te bekijken in hoeverre in die krimpgebieden ruimte kan worden gecreëerd voor een windpark als nieuwe economische drager van dat gebied. Daarnaast vragen wij ons af, gezien het in het algemeen intensieve ruimtegebruik in Nederland, of het wellicht niet verstandiger is om de windparken op zee te situeren.

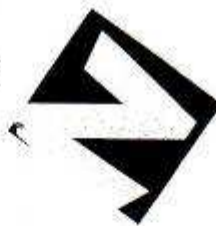
4.2 Categorieën

Bij punt c. wordt gesteld, dat voor bijvoorbeeld 5 oude windturbines 1 nieuwe windturbine in de plaats kan komen. Wij zijn in principe geen voorstander van nieuwe solitaire turbines vanwege hun invloed op hun omgeving. Het vervangen van 5 oude door 1 nieuwe is natuurlijk ruimtelijk een verbetering, maar toch wijzen wij dit af, want daar waar sprake is van meerdere solitaire windturbines, is al snel sprake van een rommeliger beeld dan daar waar sprake is van lijnopstellingen of clusters. Onze voorkeur gaat er overigens naar uit om de opschaling te laten plaatsvinden door participatie in nieuwe windparken.

Bij punt d. wordt gesteld, dat uit oogpunt van ruimtelijke kwaliteit nieuw landschap het beste kan worden gemaakt in gebieden waar geen reeds aanwezige unieke landschapskwaliteiten worden aangetast. Wij beamen dit en wijzen hierbij op de unieke landschapskwaliteiten in de gemeente Zijpe. In concreto wijzen wij op de Westfriese Omringdijk; een provinciaal cultuurhistorisch monument van landelijke betekenis. Deze

Datum : 23 februari 2010
Pagina : 4 van 7
Kenmerk : GZ\

GEMEENTE
ZIJPE

toont immers zeer zichtbaar de ontstaansgeschiedenis van Noord-Holland. De dijk is mooi te zien vanuit de naastgelegen Groote Sloot door de grote openheid van het tussengelegen gebied. Verder kenmerken de polders van Callantsoog zich door een kleinschalige verkavelingstructuur met veel reliëf, die voortkomt uit de middeleeuwen. Ze zijn ontstaan door de aanleg van kleine dijkes die hogere duinen met elkaar verbonden. De grilligheid en waterlopen en dijkes tonen nog goed het oorspronkelijke kweldergebied. De kleinschaligheid is in contrast met de omliggende weidse polders de Zijpe en Koegras met een rationele verkavelingstructuur. Grootschalige windturbines doen afbreuk aan deze bijzondere kwaliteit. Daar komt bij, dat de polders van Callantsoog kerngebied zijn voor recreatie en toerisme voor de gemeente Zijpe. De bezoekers hechten waarde aan het huidige ruimtelijke karakter van Callantsoog. Zie in dat kader ook de volgende alinea.

Bij punt d. wordt gesteld, dat de ruimte in de windparken zelf goed is te gebruiken voor andere vormen van extensief ruimtegebruik, zoals (onder andere) recreatie. Wij vinden deze redenering te algemeen gesteld. De ervaring in onze gemeente leert, dat voor met name de verblijfsrecreatie in de gemeente Zijpe rust belangrijk is. De gemeente Zijpe heeft een ruim aanbod aan verblijfsrecreatieve accommodaties. In totaal gaat het daarbij om meer dan 30.000 slaapplekken en meer dan 1,5 miljoen toeristische overnachtingen per jaar.

Op kaart 6 'zoekgebieden voor windparken (...)' is te zien, dat bepaalde herstructureringsgebieden tevens vrijwaringsgebied zijn. Wij vragen ons af of het wenselijk is om in vrijwaringsgebieden dergelijke nieuwe (herstructurerings)initiatieven te ontplooiën. Daar komt bij, dat dit botst met hetgeen wordt geschreven in paragraaf 6.2, derde alinea. Daar wordt juist een 'uitsterf'-beleid voorgesteld voor de vrijwaringsgebieden.

4.3 Capaciteit

Gesteld wordt dat de minimaal vereiste afstand tot aaneengesloten bebouwing 360 meter dient te bedragen. Dat komt neer op 3 keer de masthoogte. Wij vragen ons af of dit niet een beetje te optimistisch is. Momenteel wordt over het algemeen een afstand gehanteerd van 4 keer de masthoogte. Uit ervaring weten wij, dat windturbines die op een kortere afstand van woningen worden gesitueerd heel moeilijk kunnen voldoen aan de vergunningvereisten.

Tabel 1 (resultaten capaciteitsinschatting zoekgebieden voor windparken) is leeg.

4.4 Voorstel

Tabel 1 (resultaten capaciteitsinschatting zoekgebieden voor windparken) is leeg. Desalniettemin wordt gesteld, dat uit een globale analyse van het laadvermogen volgt dat er meer dan voldoende ruimte is om in ruimtelijk opzicht zowel in kwantitatieve als in kwalitatieve zin de ambities voor 2020 te kunnen realiseren. Wij vinden het bijzonder dat dat kan worden gesteld op basis van een lege tabel.

5 Windcombinaties

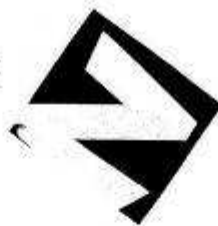
5.1 Opgave

In de eerste alinea staat: "Het streven naar functiecombinaties of meervoudig ruimtegebruik is vooral gericht op ruimtelijke efficiency en op het creëren van meerwaarde van bestaande investeringen." Onze ervaring is tegengesteld. In de directe omgeving van windturbines zien wij tot op heden nog slechts een waardedaling van de omliggende woningen.

In de volgende alinea staat, dat er bij (onder andere) recreatiegebieden minder conflicten zijn te verwachten met de landschappelijke inpassing. Onze ervaring is tegengesteld. De recreatie is in de gemeente Zijpe een belangrijke economische pijler. De ervaring in onze gemeente leert, dat voor met name de verblijfsrecreatie

Datum : 23 februari 2010
Pagina : 5 van 7
Kenmerk : GZ\

GEMEENTE
ZIJPE

in de gemeente Zijpe rust belangrijk is. Wij willen erop wijzen, dat dit voor de gemeente Zijpe een belangrijke economische pijler is.

5.2 Categorieën

In de opsomming van categorieën worden onder meer de recreatiegebieden genoemd. Wij zijn het hier niet mee eens. Voor de motivering verwijzen wij korthedshalve naar onze reactie onder 5.1 (zie hierboven).

Wij zijn het met de schrijvers eens, dat industriële omgevingen en grootschalige infrastructuur kansrijk en geschikt zijn. Gelet op het enorme laadvermogen van de industriële omgevingen (een capaciteit tussen 1700 MW en 2800 MW) zou ons inziens hier de nadruk van de notitie op moeten liggen.

Onder het kopje "infrastructuur van weg, water en spoor" wordt gesteld, dat een zone van 720 meter rond de snelwegen ruim genoeg is om aan beide zijden van de desbetreffende snelweg twee rijen windturbines te situeren. Wij zijn eveneens van mening dat grootschalige infrastructuur kansrijke gebieden kunnen zijn voor windcombinaties. De door u aangegeven minimale zone is volgens ons echter veel te smal om 4 rijen windturbines binnen te situeren. Wij komen op een minimaal benodigde breedte van 1770 meter. Onderaan deze brief hebben wij de berekening hiervan toegevoegd. Als wordt gerekend met een onderlinge afstand van 5 keer de masthoogte, dan komt de minimaal benodigde breedte van de zone zelfs uit op 2025 meter.

Voor waterwegen en spoor geldt hetzelfde als voor snelwegen. Ook daar is het ons inziens onmogelijk om 4 lijnopstellingen te realiseren binnen een zone van 720 meter.

6. Uitvoerbaarheid

6.2 Vrijwaringsgebieden

In de derde alinea wordt voorgesteld om een 'uitsterf'-beleid te hanteren voor de vrijwaringsgebieden. Wij vinden dit een logische gedachte. Het strookt echter niet met kaart 6 'zoekgebieden voor windparken (...)'. Op deze kaart is te zien, dat bepaalde herstructureringsgebieden tevens vrijwaringsgebied zijn. Zie ook onze opmerking hierover onder punt 4.2.

Resumerend

Globaal wordt Nederland in deze notitie verdeeld in drie typen gebied:

- zoekgebieden voor windparken (> 100 MW);
- gebieden voor windcombinaties;
- vrijwaringsgebieden.

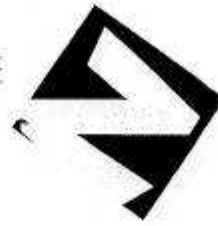
Wij kunnen ons goed vinden in deze driedeling. Echter, wij plaatsen een aantal kanttekeningen bij de uitwerking van de criteria die hebben geleid tot de begrenzing van deze drie gebieden en daarmee dus ook bij de begrenzing zelf. Hier dient nog goed naar te worden gekeken.

Voor Zijpe in het bijzonder geldt, dat de kwaliteit van het landschap en de rust die wordt ervaren door inwoners en recreanten, zeer waardevol worden geacht. Wij verzoeken u reeds op dit schaalniveau hiermee terdege rekening te houden. Hoe nauwkeuriger en concreter het "Ruimtelijk Perspectief Wind op Land" nu, hoe beter en sneller de uitwerking van de volgende niveaus later. Op basis van de beschikbare gegevens is onze inschatting, dat het in de gemeente Zijpe niet mogelijk is om windparken en/of windcombinaties te realiseren, gelet op de geluidsproblematiek (afstand tot woningen), op de cultuurhistorische waarden en op de natuurwaarden. Plaatsing/opschaling van solitaire turbines achten wij niet wenselijk.

In het Ruimtelijk Perspectief wordt reeds aangegeven dat (het creëren van) draagvlak erg belangrijk is. Wij zijn het hier volmondig mee eens. Bij de verdere uitwerking en de uitvoering zal zeer veel aandacht besteed moeten worden aan communicatie met de (betrokken) burgers om dit draagvlak te realiseren. Wij verzoeken

datum : 23 februari 2010
Pagina : 6 van 7
Kenmerk : GZ\

GEMEENTE
ZIJPE

u dit mee te nemen als speciaal aandachtspunt. Wellicht kan in dit Ruimtelijk Perspectief reeds worden aangegeven hoe dit proces zal gaan verlopen.

Tenslotte

Mocht u naar aanleiding van deze reactie nog vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met de heer E.F. Broersma op in het briefhoofd vermeld telefoonnummer.

Overeenkomstig het besluit van
Burgemeester en Wethouders van Zijpe

, burgemeester.

, secretaris.

Afschrift:

- wethouders Blonk en Morsch
- commissie GZ
- IZ
- R&W
- Milieudienst KvNH

Bijlage:

Berekening minimale breedte zone rond snelwegen, water en spoorwegen